

Handläggare
Hillevi Andersson
Telefon: 08- 508 22 329

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2015-12-17

Ungdomsundantag i biståndsnormen

Yttrande till Kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen till Kommunstyrelsen.

Lars Arvidsson
Stadsdelsdirektör

Ingrid Widebäck
Avdelningschef

Sammanfattning

En remiss har inkommit till stadsdelsnämnden om ett ungdomsundantag i biståndsnormen. I en motion (2015:45) av Isabel Smedberg Palmqvist (L) föreslås att riktlinjerna för ekonomiskt bistånd ska ses över med syftet att personer under 25 år som delar hushåll med någon av sina föräldrar ska kunna ha en arbetsinkomst utan att detta påverkar hushållets rätt till ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen instämmer i att det är viktigt att unga vuxna uppmuntras till självförsörjning. De befintliga riktlinjerna är dock redan utformade på ett sådant sätt att unga vuxna som arbetar har rätt att disponera sin egen inkomst, även om de bor kvar hos sina föräldrar som uppbär ekonomiskt bistånd. Det är för förvaltningen oklart om motionären även föreslår att inkomster för feriearbetande yngre ungdomar helt ska undantas i beräkningen av föräldrarnas ekonomiska bistånd. Om så är fallet anser förvaltningen att de befintliga riktlinjerna som slår fast att skolungdomars inkomster utöver 22 250 kr per år bör avräknas mot barnets kostnader, ska fortsätta att gälla. Förvaltningen menar att skolungdomar som arbetar extra även bör betala lite för sig hemma, oavsett om föräldrarna uppbär ekonomiskt bistånd eller inte.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för social omsorg. Information till de fackliga organisationerna lämnas vid samverkansgrupp den 1 december och till rådet för funktionshinderfrågor den 17 december.

Bakgrund

En remiss har inkommit till stadsdelsnämnden om ett ungdomsundantag i biståndsnormen. Remiss har lämnats till stadsdelsnämnderna Bromma, Kungsholmen och Hägersten-Liljeholmen samt även till arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, stadsledningskontoret och Arbetsförmedlingen för yttrande till kommunstyrelsen senast den 5 februari.

Ärendet

I en motion (2015:45) av Isabel Smedberg Palmqvist (L) tas det upp att det ekonomiska biståndet är utformat utifrån antagandet att hushållsmedlemmarna gemensamt svarar för varandras försörjning. Ekonomiskt bistånd kan i princip endast komma i fråga när hushållets gemensamma resurser är uttömda. Isabel Smedberg Palmqvist framför i motionen att denna ordning inte är rimlig när det gäller unga vuxna som bor kvar hemma hos sina föräldrar. Motionären skriver att om en ung person bor kvar hemma och tjänar egna pengar påverkar detta hela hushållets inkomster och därmed hushållets rätt till ekonomiskt bistånd. Motionären skriver vidare att om den unge arbetar, medan föräldrarna går på försörjningsstöd, innebär detta i praktiken att den unge tar huvudansvaret för att försörja sina föräldrar.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma med förslag på riktlinjer som gör att personer under 25 år som delar hushåll med någon av sina föräldrar ska kunna ha en arbetsinkomst utan att detta påverkar hushållets rätt till ekonomiskt bistånd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen konstaterar att det ur Stockholms stads riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd (som beslutades av kommunfullmäktige den 5 maj 2014) framgår att det som föreslås i skrivelsen från Isabel Smedberg Palmqvist (L) i huvudsak redan gäller.

I handläggningen av ekonomiskt bistånd finns det två typer av sammanboende med hushållsgemenskap. Den ena typen är vuxna som oavsett kön lever under äktenskapsliknande förhållanden. Mellan dessa gäller hushållsgemenskap som innebär ömsesidigt

ansvar för alla kostnader i hushållet. Samtliga inkomster i hushållet tas med i beräkningen av det ekonomiska biståndet.

Den andra typen av hushållsgemenskap är personer som bor ihop och delar vissa kostnader men som inte har ekonomiskt ansvar för varandra, till exempel vuxna barn som bor kvar hemma eller vänner eller nära släktingar som delar lägenhet. För denna grupp används en särskild norm, så kallad sammanboende-var-för-sig-norm. Konstruktionen på denna norm innebär att de personliga kostnaderna inom normen beviljas som för ensamstående, men de hushållsgemensamma beviljas endast med den andel av hushållet som den sökande utgör. Detta innebär att om en ung vuxen bor kvar hemma hos sina föräldrar som uppbär ekonomiskt bistånd har denne inga skyldigheter att försörja sina föräldrar. Den unge vuxnas inkomster medräknas inte i föräldrarnas beräkning av försörjningsstödet storlek.

Den enda situationen där barns inkomster räknas som inkomster i beräkningen av föräldrarnas ekonomiska bistånd är om hemmavarande barn som är under 21 år och studerar på grundskola eller gymnasieskolan har egna inkomster av eget arbete som överstiger ett halvt basprisbelopp (22 250 kr enligt 2015 års nivå). Enligt riktlinjerna bör inkomsten som överstiger denna nivå räknas av mot barnets del i familjens kostnader inklusive boendekostnaden, vilket innebär att man beräknar att barnet utöver denna inkomst bör bidra med att betala för sig hemma.

Förvaltningen har uppfattat att det inte är ovanstående situation med skolungdomar som arbetar extra som motionen avser, då det ur skrivelsen framgår att det handlar om personer under 25 år som arbetar och har egen inkomst. Men om det är så att motionären menar även denna situation, med skolungdomar som arbetar extra, så anser förvaltningen att riktlinjerna inte ska ändras. Det är vanligt förekommande att en ungdom som fortfarande går i skolan och som arbetar extra, även betalar lite för sig hemma, oavsett om föräldrarna uppbär ekonomiskt bistånd eller inte. Att betala för sig hemma är en del i att lära sig att ta ansvar och enligt förvaltningens mening borde det inte minska den unges motivation till att bli självförsörjande när denne sedan har gått klart skolan.

Förvaltningen instämmer med motionären att det är viktigt att unga vuxna uppmuntras till självförsörjning. De befintliga riktlinjerna är redan utformade på ett sådant sätt att unga vuxna som arbetar har rätt till sin egen inkomst, även om de bor kvar hos sina föräldrar som uppbär ekonomiskt bistånd. Förvaltningen ser därför ingen

anledning till att förändra de befintliga riktlinjerna i enlighet med motionärens förslag.

Förvaltningen föreslår att Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen till Kommunstyrelsen.

Bilagor

1. Remissunderlaget finns att läsa på www.insynsverige.se/stockholm under Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, sammanträde den 17 december 2015.